

ALEXANDRIAI RODAN

SZEPTEMBER 18-án, vasárnap reggel András bejelentette, hogy a következő hétre nem terveznek munkát. Nátániel és Tamás kivételével minden apostol hazalátogatott a családjához, illetőleg elment a barátaihoz. Ezen a héten Jézus a csaknem teljes pihenés időszakát élvezhette, Nátánielt és Tamást azonban nagyon lekötötték azok a viták, melyeket egy bizonyos görög bölcse-lövel, az Alexandriából való, Rodan nevezetű férfival folytattak. E görög nemrégiben lett Jézus tanítványa Abner egyik társa tanításának eredményeként, aki Alexandriában teljesített küldetést. Rodan most komolyan nekifogott annak a feladatnak, hogy összehangolja életfelfogását Jézus vallási tanításaival, és abban a reményben jött Magadánba, hogy ezeket a problémákat a Mesterrel megbeszélheti. Azt is szerette volna, hogy az evangélium első kézből való és hiteles változatát ismerhesse meg Jézustól vagy az egyik apostolától. Bár a Mester nem volt hajlandó ilyen tanácskozást tartani Rodannal, jóindulattal fogadta őt és nyomban úgy rendelkezett, hogy Nátániel és Tamás hallgassa meg minden mondanivalóját és cserébe beszéljenek neki az evangéliumról.

1. RODAN GÖRÖG BÖLCSELETE

¹ Hétfőn kora reggel Rodan hozzáfogott a tíz részből álló előadásához, melyet Nátánielnek, Tamásnak és annak a mintegy huszonnégy hívőből álló csoportnak mondott el, akik éppen Magadánban tartózkodtak. E beszédek tömörített, összefoglalt formában és mai kifejezésmódban újrafogalmazva, az alábbi elgondolkodtató meglátásokat képviselik:

² ¶ Az emberi életben három nagy hajtóerő nyilvánul meg — késztetések, vágyak és csábítások. Erős jellemre, figyelmet követelő személyiségre az ember csak annak révén tehet szert, hogy az élet természetes késztetéseit átalakítja a társas életmóddá, hogy a jelenlegi vágyait átformálja azon felsőbbrendű vágyódásokká, melyek tartós előrelépést tudnak biztosítani, míg a létezés hétköznapi csábítását át kell terelnie a szokványos és bevett eszméktől a felfedezettlen és feltáratlan eszményképek felsőbb területeire.

³ Minél összetettebbé válik a polgárosodott társadalom, annál bonyolultabbá válik az életmód. Minél gyorsabban zajlanak a társadalmi megszokás változásai, annál bonyolultabbá válik a jellemfejlődés feladata. A haladás folytatódásának biztosításához az emberiségnek tíz nemzedékenként új életmódot kell megtanulnia. És ha az ember olyan leleményessé válik, hogy gyorsabban növeli a társadalom összetett sajátosságait, akkor az életmód elsajátításához rövidebb idő áll a rendelkezésére, talán csak egyetlen nemzedéknyi idő. Ha az életmód fejlődése nem tud lépést tartani a társadalmi létezés módjával, akkor az emberiség gyorsan visszatér az egyszerű életkészítéshez — a

jelenlegi vágyak kielégítésére való törekvéshez. Így az emberiség éretlen marad; a társadalom nem tud eljutni a teljes érettségig.

⁴ A társadalmi érettség egyenértékű annak mértékével, hogy az ember mennyire hajlandó feladni a pusztán ideigvaló és pillanatnyi vágyak kielégítését ama felsőbbrendű vágyódások elfogadása érdekében, mely vágyódások elérésére való törekvés az állandó célok felé való fokozatos haladás jóval nagyobb megelégedettségét nyújtja. Ám a társadalmi érettség igazi jelvénye valamely nép azon hajlandósága, hogy lemondjon a bevett hiedelmek és hagyományos eszmék csábításának kényelem-segítő alapelvei szerinti békében és megelégedettségben élés jogáról ama nyugtalanító és erélyt igénylő csábítás érdekében, mely az eszményalapú szellemi valóságok feltáratlan céljainak elérésére megnyílt, de még felfedezettlen lehetőségek felkutatására irányul.

⁵ Az állatok nemes választ adnak az életkészítésre, de csak az ember képes az életvezetés művészetét kialakítani, jöllehet az emberiség többsége csak az állati életkészítést tapasztalja meg. Az állatok csak ezt a vak és ösztönös késztetést ismerik; az ember képes a természetes működés e késztetését meghaladni. Az ember dönthet úgy, hogy az értelmes készség felsőbb síkján él, akár még a mennyei öröm és szellemi elragadtatás szintjén is. Az állatok nem keresik az élet céljaira a választ; ezért sohasem aggódnak, és nem is követnek el öngyilkosságot. Az emberek öngyilkossága azt mutatja, hogy az ilyen emberi lények kiemelkedtek a tisztán állati létezés szakaszából, és rámutat arra a további tényre, hogy az ilyen emberi lények kutató erőfeszítései nem voltak képesek elérni a halandói létezés művészi szintjeit. Az állatok nem ismerik az élet értelmét; az embernek nemcsak, hogy megvan a képessége az értékek felismerésére és a jelentéstartalmak megértésére, hanem tudatában van a jelentéstartalmak jelentésének is — az ember tudatában van a saját rálátásának.

⁶ Amikor az emberek el merik hagyni a természetes vágy jellemezte életet a művészi merészség és a bizonytalan oktan jellemezte életért, akkor fel kell készülniük a növekvő érzelmi nehézségek — összeütközések, boldogtalanságok és bizonytalanságok — veszélyeire, legalábbis addig, amíg el nem érik az értelmi és érzelmi érettség valamely fokát. Az elbátortalanodás, az aggódás és a tunyaság egyértelmű bizonyítéka az erkölcsi éretlenségnek. Az emberi társadalom két problémával szembesül: az egyén érettségének elérésével és a faj érettségének elérésével. Az érett emberi lény rövidesen elkezd gyöngéd érzelmekkel és türelmes érzésekkel tekinteni minden más halandóra. Az érett emberek olyan szeretettel és figyelmességgel tekintenek az éretlen emberekre, amilyenel a szülők viseltetnek a gyermekeik iránt.

⁷ A sikeres élet nem több és nem kevesebb, mint annak művészete, hogy az ember elsajátítja a megoldan-

dó hétköznapi problémákhoz alkalmazható megbízható módszereket. Bármely probléma megoldásának első lépése a nehézség meghatározása, a probléma lehatárolása és a probléma jellegének és súlyának őszinte felmérése. A nagy hiba az, hogy amikor az életproblémák felkorbácsolják a legmélyebb félelmeinket, nem vagyunk hajlandók felismerni azokat. És hasonlóképpen, amikor a nehézségeink felismerése maga után vonja a régi önhittségünk visszafogását, az irigység beismerését vagy a mélyen gyökerező előítéletektől való megszabadulást, akkor az átlagember szívesebben ragaszkodik a biztonságról alkotott régi ábrándjaihoz és a biztonsággal kapcsolatosan régóta meglévő hamis érzéseire. Az őszinte és józan elme feltárta dolgokat nyíltan beismeri és azzal félelmet nem ismerőn szembenézni csak bátor ember hajlandó.

⁸ Bármely probléma bölcs és eredményes megoldása megköveteli, hogy az elme elfogultságtól, szenvedélytől és minden más olyan, tisztán személyes előítélettől mentes legyen, mely megzavarhatja a megoldásra váró probléma tényleges alkotótényezőinek elfogulatlan felmérését. Az életproblémák megoldása bátorságot és őszinteséget igényel. Csakis az őszinte és bátor egyének képesek hősiessen elmenni az élet nyugtalanító és zavarba ejtő útvesztőjében odáig, ahová a félelmet nem ismerő elme az egyént vezet. És az elme és lélek e felszabadulása soha nem vívható ki a vallási buzgósággal határos értelmi indíttatású lelkesülés jelentette hajtóerő nélkül. Egy nagy eszménykép csábítása az, amely az embert bonyolult anyagi problémák és számos értelmi veszély övezte cél elérésére készíti.

⁹ Még ha hatékonyan fel is vagytok szerelkezve az élet bonyolult helyzeteivel való szembenézésre, aligha reménykedhettek a sikerben, hacsak nem vagytok ellátva azzal az elme-bölcsességgel és személyiségi vonzerővel, mely képessé tesz benneteket a társaitok őszinte támogatásának és együttműködésének elnyerésére. Nem remélhettek nagyobb sikert sem a világi, sem a vallási munkában, hacsak nem vagytok képesek megtanulni, hogy miként győztétek meg a társaitokat, hogy miként érvényesüljete az emberek között. Egyszerűen szükségetek van tapintatra és türelemre.

¹⁰ ¶ A problémamegoldás minden módszere közül a legnagyobbat azonban Jézustól, a Mesteretektől tanultam. Arra utalok, amit ő állandóan gyakorol és amit oly hitelesen tanított nektek, az elvonulásban megélt mély istenimádatot. Jézus ama szokásában, hogy gyakran elvonul egymagában a mennyei Atyával való bensőséges közösségre, abban lelhető fel az a módszer, mely nem csak erő- és bölcsességgyűjtést jelent a szokványos életküzdelmekhez, hanem az erkölcsi és szellemi természetű, magasabb szintű problémák megoldásához szükséges energia felvételét is. De még a problémamegoldás helyes módszerei sem ellentételezik a személyiség eredendő fogyatékoságait, illetőleg nem pótolják a valódi igazságosság iránti vágy és szomj hiányát.

¹¹ Nagy hatással van rám Jézus azon szokása, hogy elvonul magában az életproblémák magányos felmérésének

ezen időszakaira; a társadalmi szolgálat sokféle igénye kielégítéséhez új bölcsesség- és energiatárak felkutatására; a legfelsőbb életcél megelevenítésére és elmélyítésére azáltal, hogy teljes személyiségét ténylegesen aláveti az isteniséggel való kapcsolatteremtés tudatának; új és jobb módszerek elsajátítására ahhoz, hogy igazodhasson az élő létezéssel járó, állandóan változó helyzetekhez; ama személyes hozzáállások alapvető fontosságú helyreállítására és újbóli beállítására, melyek létfontosságúak a minden érdemes és valósigra való teljesebb rálátáshoz; és az, hogy mindezt úgy teszi, hogy fél szemmel mindig az Isten dicsőségét figyeli — őszintén suttogva a Mesteretek kedvenc imáját, „Ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg!”

¹² A Mesteretek ezen istenimádati szokása hozza magával az elmét felüdítő ellazulást; a lélekre ösztönzőleg ható megvilágosodást; az embert a problémáival való szembenézésre képessé tevő bátorságot; a legyöngítő félelmet eltörlő önismeretet; és az isteniséggel való egyesülés tudatoságát, melynek bizonyossága képessé teszi arra, hogy merjen olyan lenni, mint az Isten. A Mester által gyakorolt istenimádati ellazulás, illetőleg bensőséges szellemi közösség oldja a feszültséget, elhárítja az összeütközéseket és hathatósan gyarapítja a teljes személyiség erőforrásait. És minde me bölcsélet az országról szóló evangéliummal együtt alkotja az új vallást, az én értelmezésem szerint.

¹³ ¶ Az előítélet vakká teszi a lelket az igazság felismerésére, és az előítélet csak azáltal küszöbölhető ki, ha a lélek őszinte odaadással viseltetik azon ügy imádata iránt, mely az egyén embertársait mindenre kiterjedően és teljesen magába foglalja. Az előítélet elválaszthatatlanul kötődik az önzőséghez. Az előítélet csakis azáltal számolható fel, hogy az egyén felhagy az önzéssel és annak helyébe azon ügy szolgálatából nyerhető meglegedettség-keresést állítja, mely ügy nemcsak, hogy nagyobb jelentőségű az egyén sajátlányegénél, hanem nagyobb jelentőségű az emberiségénél is — ez az Isten keresése, az istenség elérése. A személyiség érettségének bizonyítéka abban áll, hogy az emberi vágy úgy alakul át, hogy állandóan törekszik a legmagasabb rendű és a leginkább istenien valós értékek felismerésére.

¹⁴ Egy folyamatosan változó világban, egy fejlődő társadalmi rend mellett lehetetlen dolog sziklaszilárd, egyszer s mindenkorra rögzített célokat fenntartani. A személyiség kiegyensúlyozottságát csak olyanok tapasztalhatják meg, akik felfedezték és befogadták az élő Istent, mint a végtelen fejlődés örökkévaló célját. És ahhoz, hogy az ember így a célját az időből az örökkévalóságba, a földről a Paradicsomra, az emberitől az istenire tegye át, arra van szükség, hogy az ember megújhódjon, átváltozzon, újjászülessen; hogy az isteni szellem újjáteremtett gyermekévé legyen; hogy felvétessen a mennyország testvériségébe. Éretlen minden, ezen eszményképekkel nem rendelkező bölcsélet és vallás. Az általam tanított bölcsélet, összekapcsolva az általatok hirdetett evangéliummal, az érettség új vallását, minden jövőbeli nemzedék eszményképét képviseli. És ez azért van így, mert a mi eszményképünk végle-

ges, csalhatatlan, örökkévaló, egyetemes, abszolút és végtelen.

¹⁵ Az életfelfogásom ellátott engem azzal a késztetéssel, hogy kutassam az igaz fejlődés valóságait, az érettség célját. De az én késztetésem tehetetlen volt; a keresésemből hiányzott a hajtóerő; a kutatásom az irányultság bizonyosságának hiányától szenvedett. És e hiányosságokat bőven pótolta Jézus új evangéliuma, a meglátások kiteljesítésével, az eszményképek magasabb szintre emelésével és a célok rögzítésével. Most már kétségek és nyugtalanság nélkül, őszinte buzgalommal tudok belevágni az örök vállalkozásba.

2. AZ ÉLETMÓD

¹ Csak két módja van a halandók együttélésének: az anyagi vagy állati út és a szellemi vagy emberi út. Az állatok jelzések és hangok használata révén korlátozott mértékben tudnak érintkezni egymással. De ezek az érintkezési formák nem közvetítenek jelentéstartalmat, nem hordoznak értékeket vagy eszméket. Az ember és állat közötti különbség az, hogy az ember képes a társaival *jelképek* révén érintkezni, mely felettébb bizonyosan jelöl és azonosít jelentéstartalmakat, értékeket, eszméket és még eszményképeket is.

² Lévén, hogy az állatok nem képesek eszméket megosztani egymással, ezért nem képesek személyiség kifejlesztésére sem. Az ember azért fejleszt személyiséget, mert így eszméket és eszményképeket tud megosztani a társaival.

³ Ez az érintkezési és jelentéstartalom-megosztási képesség az, ami az emberi műveltséget alkotja, és amely a társas közösségeken keresztül képessé teszi az embert polgárosodott társadalmak építésére. A tudás és a bölcsesség azért halmozódik fel, mert az embernek megvan az a képessége, hogy e szerzeményeit a következő nemzedékekkel megossza. És ezáltal gyarapszik a faj műveltségi tevékenysége: a művészeté, a tudományé, a vallásé és a bölcséleté.

⁴ Az emberi lények közötti jelképi közléscsere eleve meghatározza társadalmi csoportok létrejöttét. Minden társadalmi csoport közül a család a legeredményesebb, közelebből is a *két szülő*. Ezeket az anyagi közösségeket a személyes ragaszkodás szellemi köteléke tartja össze. Ilyen eredményes viszony lehetséges az egyazon nembe tartozó két személy között is, miként az igaz barátságon alapuló mély tisztelet számos példája is mutatja.

⁵ A barátságon és kölcsönös ragaszkodáson alapuló eme társulások azért közösségszervező és megnemesítő jellegűek, mert serkentik és előmozdítják az életmód felsőbb szintjeit alkotó, következő lényeges tényezők érvényesülését:

⁶ 1. *Kölcsönös önkifejezés és önismeret.* Sok nemes emberi ihlet hal el, mert nincs senki, aki meghallgatná azok kifejeződését. Tényleg nem tesz jót az embernek, ha egyedül van. A valamilyen mértékű elismerés és a bizonyos fokú megbecsülés alapvető fontosságú az emberi jellem fejlődése szempontjából. Az otthon őszinte szeretete hiányában

a gyermek nem képes egészséges jellem teljes kifejlesztésére. A jellem valamivel több, mint pusztán elme és erkölcsök. A jellemfejlődést célzó társas kapcsolatok közül a legeredményesebb és a leginkább eszményi a férfi és a nő odaadó és megértő barátsága a belátáson alapuló házasság kölcsönös összefogásában. A házasság, annak számos viszonylatával együtt, alkalmas a leginkább arra, hogy maga után vonja ama becses indítékokat és azon magasabb rendű mozgatóerőket, melyek nélkülözhetetlenek az erős jellem kialakulásához. Ezzel nem habozom dicsőíteni a családi életet, mert a Mesteretek bölcsen az apa-gyermek viszonyt választotta az országról szóló ezen új evangélium alapkövéül. És az ilyen páratlan kapcsolati közösség, a férfinak és a nőnek az idő legmagasabb rendű eszményképeivel kapcsolatos szeretetteljes összefogása olyan értékes és megelégedést hozó tapasztalás, mely a megszerzéséhez szükséges bármely árat, bármely áldozatot megér.

⁷ ¶ 2. *A lelkek egyesülése — a bölcsesség mozgósítása.* Minden emberi lény előbb-utóbb kialakít valamilyen fogalmat erről a világról és bizonyos képet alkot a következőről. Most tehát lehetséges, személyiség-közösségen keresztül, hogy az ideigvaló létezés és az örökkévaló kilátások szempontjait egyesítse. Így az egyén elméje azáltal gyarapítja szellemi értékeit, hogy nagy rálátásra tesz szert a másik által. Ezzel az emberek gazdagabbá teszik a lelküket annak révén, hogy a saját szellemi birtokaikat összeadják. És ugyanígy válik képessé az ember azon állandóan meglévő hajlam semlegesítésére, hogy áldozatává váljon a torzult látképnek, az előítéletes nézőpontnak és a szüklátókörű ítéletalkotásnak. A félelem, az irigység és az önteltség csak a más elmével való bensőséges kapcsolat révén előzhető meg. Felhívom a figyelmeteket arra a tényre, hogy a Mester sohasem küld benneteket egymagatokban az ország gyarapítása érdekében végzendő munkára; mindig kettesével küld ki. És lévén, hogy a bölcsesség felsőbb-tudás, ebből következik, hogy a társadalmi csoport, akár kisebb, akár nagyobb, a bölcsesség egyesítése által kölcsönösen osztozik minden tudásban.

⁸ ¶ 3. *Az életlelkesültség.* Az elszigeteltség kimerítheti a lélek energiataralékát. Az embernek a társaival való társulása lényeges az életöröm megújításához és nélkülözhetetlen ama bátorság fenntartásához, mely az emberi lét felsőbb szintjeire való feljutással járó csaták megvívásához szükséges. A barátság fokozza az élet örömeit és megdicsőíti az életben kivívott győzelmeket. A szeretetteljes és bensőséges emberi közösségek megfoszthatják a szenvedést a velejáráó bánattól és a nehézségeket azok keserűségétől. Egy barát jelenléte fokoz minden szépséget és kiemel minden jószágot. Értelmes jelképek révén az ember képes a barátai elismerési készségeit megeleveníteni és gyarapítani. Az emberi barátság egyik kimagasló dicsősége a képzelőerő kölcsönös serkentésére való eme képesség és lehetőség. Eredendően nagy szellemi erő lakozik annak tudatosságában, hogy az ember őszinte elkötelezettséggel viseltetik egy közös ügy iránt, egy mindenségrendi Istenséghez való kölcsönös hűség iránt.

⁹ ¶ 4. *A minden rosszal szembeni fokozottabb védelem.* A személyiségek társulása és kölcsönös ragaszkodása eredményes biztosítást jelent a rosszal szemben. A nehézségek, a csapások, a csalódás és a vereség fájdalmasabb és elcsüggesztőbb akkor, ha egyedülletben tör az emberre. A társulás nem alakítja át a rosszat igazságossággá, de sokat segít a fájdalom mérséklésében. Mesteretek azt mondta, „Boldogok, akik szomorúak” — ha kéznél van egy barát, aki vigaszt nyújt. Lelkesítő erő van abban az ismeretben, hogy a többiek jólétéért élsz, és hogy ezek a többiek hasonlóképpen a te jólétedért és fejlődésedért élnek. Az ember elbágyad az elszigeteltségben. Az emberi lények folyton elbátortalanodnak, amikor csak az idő átmeneti történéseit látják. A múlttól és a jövőtől elkülönülő jelen bosszantóan jelentéktelenné válik. Csak az örökkévalóság körére vetett pillantás ösztönözheti az embert arra, hogy tegye a tőle telhetőt és rábírja, hogy kihozza magából a legjobbat. És amikor az ember a legjobbat hozza ki magából, akkor él a legönzertlenebbül a többiek, az időben és örökkévalóságban élő társai javára.

¹⁰ ¶ Megismétlem, az ilyen ösztönző és magasztos közösség eszményi lehetőségekre lel az emberi házassági kapcsolatban. Igaz, sok minden elérhető házasságon kívül is, és nagyon sok házasság végül nem tudja megteremni ezeket az erkölcsi és szellemi gyümölcsöket. Túl sokszor lépnek házasságra olyanok, akik egyéb értékeket keresnek, melyek alsóbbrendűek az emberi érettség eme felsőbbrendű járulékaival. Az eszményi házasságnak valamivel szilárdabb alapra kell épülnie annál, mint az érzések hullámmása és a pusztán nemi vonzerő ingatagsága; őszinte és kölcsönös személyes odaadáson kell alapulnia. És így, ha fel tudjátok építeni az emberi társulás ezen méltó és eredményes kis egységeit, amikor ezek együtt felhalmozódnak, akkor a világ majd egy nagyszerű és megdicsőült társadalomszerkezetet, a halandói érettség polgárosodott viszonyait figyelheti meg. Egy ilyen faj megérthet majd valamennyit a Mesteretek azon eszményképéből, hogy legyen „béke a földön és jó szándék az emberek között”. Bár az ilyen társadalom nem lesz tökéletes és nem lesz teljesen mentes a rossztól, legalább közelít az érettséggel járó állandósághoz.

3. AZ ÉRETTSÉG CSÁBÍTÁSAI

¹ Az érettség érdekében munkára van szükség, és a munkához energia kell. Honnan származik az erő mindennek a véghezviteléhez? A fizikai dolgok magától értetődőnek vehetők, de a Mester bizony jól mondta, „Nem élhet az ember csak kenyérral.” Ha már rendelkezünk ép testtel és elég jó egészséggel, akkor a következőkben azokat a csábításokat kell keresnünk, melyek serkentőleg hatva előcsalják az ember szunnyadó szellemi erőit. Jézus megtanította nekünk, hogy az Isten benne él az emberben; de vajon miként tudjuk rávenni az embert arra, hogy felszabadítsa az isteniség és végtelenség ezen lélek-korlátozta erőit? Hogyan tudjuk rábírni az embereket arra, hogy engedjék az Istennek, hogy elhozza a magunk lelkének megújulását az átmenetben és azután szolgálni tudja általunk a számtalan más

lélek megvilágosodásának, felemelésének és megáldásának célját? Mi a legjobb módja annak, hogy felélesszem a jóra való eme rejtett erőket, melyek a lelkekben szunnyadnak? Egy dologban biztos vagyok: Az érzelmi izgalom nem az eszményi szellemi inger. Az izgalom nem gyarapítja az energiát; az inkább kimeríti mind az elme, mind a test erőit. Akkor hát honnan jön az energia e nagy dolgok megcselekedéséhez? Nézzétek meg a Mestereteket. Most is kint van a hegyekben és erőt gyűjt, míg mi itt energiát veszítünk. E probléma egészének titka szellemi közösségbe, istenimádásba van burkolva. Emberi nézőpontból ez összeszedett elmélyedés és ellazulás kérdése. Az ellazult elmélyedés teremt kapcsolatot az elme és a szellem között; az ellazulás határozza meg a szellemi fogékonyságra való képességet. És a gyengéségek erőre, a félelemnek bátorságra, a saját nézeteknek az Isten akaratára való lecserélése alkotja az istenimádatot. Legalábbis a bölcselő így látja ezt.

² Amikor ezek az élmények gyakorta ismétlődnek, szokásokká, erőt adó és istenimádó szokásokká szilárdulnak, és az ilyen szokások aztán átalakulnak szellemi jellemmé, és az ilyen jellemet az egyén társai végül *érett személyiségként* ismerik el. E gyakorlat elemei először nehezek és időigényesek, mihelyt azonban szokássá válnak, egyből pihentetővé és időt megtakarítóvá lesznek. Minél összetettebbé válik a társadalom, és minél inkább megsokasodnak a társadalom csábításai, annál sürgetőbbé válik az Istent ismerő egyedek számára azon szükség, hogy ilyen védelmi szokás jellegű gyakorlatokat alakítsanak ki abból a célból, hogy megőrizték és gyarapítsák a szellemi energiáikat.

³ Az érettség eléréseivel szembeni további követelmény a társadalmi csoportoknak a folyton változó környezethez való együttműködő igazodása. Az éretlen egyén felkelti a társai szembenállását; az érett ember megnyeri a társai őszinte együttműködését, s ezáltal megsokszorozza az élete erőfeszítésének gyümölcsseit.

⁴ Az én életfelfogásom azt mondatja velem, hogy vannak olyan időszakok, amikor harcolnom kell, ha szükséges, az igazságosságról általam alkotott felfogás védelméért, de nem kételkedem abban, hogy a Mester, aki érettebb személyiségfajtaival rendelkezik, könnyedén és nemesül aratna ezzel egyenértékű győzelmet az ő tapintatos és türelmes felsőbbrendű és vonzó módszerével. Az igazunkért küzdve túl gyakran alakul úgy, hogy mind a győztes, mind a vesztes vereséget szenved. Épp tegnap hallottam a Mestertől, hogy „bölcs, aki a zárt ajtón való bejutást keresvén nem az ajtót akarja betörni, hanem inkább felkutatja az ajtót nyitó kulcsot.” Túl gyakran merülünk olyan küzdelembe, melynek célja pusztán önmagunk meggyőzése arról, hogy nem félünk.

⁵ Az országról szóló ezen új evangélium nagy szolgálata van az életmódnak annyiban, hogy új és gazdagabb ösztönzést ad a magasabb rendű élethez. Új és fennköltebb beteljesülési célt, egy legfelsőbb életcélt jelent. És az örökkévaló és isteni létcél ezen új fogalmai önmagukban olyan érzékfeletti ingerek, melyek kiváltják annak a legjobbnak a

megnyilvánulását, mely az ember felsőbbrendű természetében lakozik. Az elmélyült gondolkodás minden hegycsúcsán lelhet kikapcsolódást az elme, erőt a lélek és közösséget a szellem. A magasrendű élet e magaslati pontjairól az ember képes meghaladni a gondolkodás alsóbb szintjeinek anyagi ingereit — az aggodást, a féltékenységet, az irigységet, a bosszút és az éretlen személyiség büszkeségét. Ezek a magasra feljutott lelkek megszabadulnak az élet csekélyégei miatti visszatartó küzdelmek sokaságától, s így felszabadulnak, hogy tudatosíthassák magukban a szellemfogalmak és a mennyei közléscsere felsőbb áramlatait. De az életcél féltékenyen óvniuk kell, nehogy a könnyű és átmeneti eredményre való törekvés kísértésébe essenek; hasonlóképpen segíteniük kell, hogy védetté váljon a megszállottság pusztító fenyegetéseivel szemben.

4. AZ ÉRETTSÉGI EGYENSÚLY

¹ Miközben fél szemmel az örök valóságok elérését figyelitek, gondoskodnotok kell az ideigvaló létezés szükségleteiről is. Bár a szellem a célunk, de a húsvér test tény. Az életszükségleti dolgok alkalmanként véletlenül megadatnak nekünk, de azokért általában értelmesen munkálkodnunk kell. Az élet két nagy problémája: ideigvaló életet élni és az örök továbbélést elérni. És még a megélhetésnek a problémája is vallást igényel annak eszményi megoldásához. Ezek egyaránt meglehetősen személyes problémák. Az igaz vallás valójában nem az egyéntől elkülönülten működik.

² ¶ Az ideigvaló élet lényeges dolgai, ahogy én látom, ezek:

- ³ 1. Jó testi egészség.
- ⁴ 2. Tiszta és világos gondolkodás.
- ⁵ 3. Tehetség és szakértelem.
- ⁶ 4. Vagyon — az élet javai.
- ⁷ 5. A vereség elviselésének képessége.
- ⁸ 6. Műveltség — képzettség és bölcsesség.

⁹ ¶ Még a testi egészséggel és teljesítőképeséggel kapcsolatos fizikai problémák is akkor oldhatók meg a legjobban, ha azokhoz a Mester tanításának vallási nézőpontjából közelítünk: vagyis abból indulunk ki, hogy az ember teste és elméje a lakóhelye az Istenek ajándékának, az ember szellemévé váló Isten szellemének. Az emberi elme így az anyagi dolgok és a szellemi valóságok közvetítőjévé válik.

¹⁰ ¶ Értelmet igényel annak biztosítása, hogy az ember részesüljön az élet kívánatos dolgaiból. Teljes tévedés azt feltételezni, hogy a napi munka hűséges végzésének meg lesz a vagyoni jutalma. Leszámítva az alkalmi és véletlenszerű vagyonszerzést, az ideigvaló élet anyagi jutalmi láthatólag bizonyos jól szervezett csatornáknak áramlanak, és csak azok remélhetik, hogy az időbeni erőfeszítéseiknek meg lesz a jutalma, akiknek hozzáférésük van e csatornákhöz. Mindig szegénység lesz az osztályrésze mindazoknak, akik elszigetelt és egyedi csatornáknak keresik a vagyont. Ezért a bölcs tervezés válik a világméretű jólét

alapvető fontosságú tényezőjévé. A siker nem csak az ember odaadó munkáját kívánja meg, hanem azt is, hogy az ember az anyagi vagyon valamely csatornájának részeként működjön. Ha esztelen vagy, akkor anyagi jutalom nélkül adományozhatsz odaadó életet a nemzedéknek; ha véletlenül áraszt el vagyon, akkor elmerülhetsz a költekezésben akkor is, ha semmi érdemlegeset nem tettél az embertársaidért.

¹¹ A tehetség az, amit örökölsz, míg a szakértelem az, amit megszerzel. Az élet nem valóságos annak, aki nem képes valamely dolgot jól, hozzáértően megtenni. A szakértelem az életből nyerhető meglegedettség valódi forrásainak egyike. A tehetség magában foglalja az előrelátó, körültekintő látásmód adományát. Ne tévesszenek meg a tisztességtelen teljesítmény kísértést jelentő jutalmi; állj készen arra, hogy keményen megdolgozz az őszinte igyekezetteddel járó későbbi megtérülésekért. A bölcs képes különbséget tenni az eszközök és a célok között; különben a jövőre vonatkozó túlzott mértékű tervezés néha megghiúsítja a fő cél elérését. Az öröm keresőjeként a célod mindig az legyen, hogy örömszerző és megörvendezett is légy.

¹² Készítsd fel az emlékezetedet arra, hogy szent őrizetben tartsa az élet azon erőt adó és érdemes mellékeseményeit, melyeket tetszésed szerint fel tudsz majd idézni az örömed és épülésed érdekében. Így építsd fel magad számára és magadban a szépség, a jóság és a művészi nagyság tárcsarnokait. De minden emlék közül a legnemesebbek a kiváló barátság nagy pillanatainak gondosan megőrzött visszaemlékezései. És mindezen emlékkincsek a szellemi istenimádat felszabadító szikrája következtében árasztják legértékesebb és felemelő hatásaikat.

¹³ Az élet azonban a létezés terhévé válik, hacsak nem tanulsz meg, hogy miként veszíts méltósággal. Megvan a veszítésnek is a művészete, melyet a nemes lelkek mindig elsajátíthatnak; ismerned kell a veszítés derűs módját; félelem nélkül kell szembenézned a csalódással. Soha ne habozz elismerni a kudarcot. Ne tégy kísérletet a kudarc megtévesztő mosollyal és sugárzó derűlátással való elrejtésére. Jól hangzó dolog mindig sikert hirdetni, de a végeredmények ijesztőek. Az effajta módszerek közvetlenül egy nem valóságos világ megteremtéséhez és a végső csalódással járó, elkerülhetetlen összeomláshoz vezetnek.

¹⁴ A siker bátorságot teremthet és segítheti az önbizalmat, bölcsesség azonban csakis az ember kudarcainak eredményeihez való igazodás tapasztalásaiból származik. A valósággal kapcsolatos bizakodó ábrándokat előnyben részesítők sohasem válhatnak bölccsé. Csak a tényekkel szembenézők és azokat az eszményképekkel összeegyeztetők képesek bölcsességre szert tenni. A bölcsesség magába foglalja aényt és az eszményképet egyaránt és ennél fogva megmenti a bölcsességszeretőket a bölcelet mindkét meddő szélsőségétől — a tényeket kizáró eszményelvű embertől, valamint a szellemi kilátással nem rendelkező anyagi világnézetűtől. Azok a félénk lelkek, akik csak azáltal képesek megmaradni az élettel járó küzdelemben, hogy

igénybe veszik a siker folyton hamis káprázatainak segítségét, azok arra vannak ítélve, hogy kudarcot valljanak és vereséget szenvedjenek mindaddig, amíg fel nem ébrednek a saját képzelgéseik álomvilágából.

¹⁵ És a kudarcral való szembenézés és a vereséghez való igazodás eme dolgában fejti ki a legfőbb hatását a vallásbeli éleslátás. A kudarc egyszerűen csak egy tanulási mellékese-mény — egy műveltségi kísérlet a bölcsesség megszerzésében — az Isten-kereső ember tapasztalásában, aki belekezdett a világegyetem felfedezésének örökkévaló kalandjába. Az ilyen emberek számára a vereség csak új eszköz a világegyetemi valóság magasabb szintjeinek eléréséhez.

¹⁶ Az Isten-kereső ember létpályája az örökkévalóság tükrében nagy sikernek bizonyulhat, még ha az egész ideigvaló-élet vállalkozás megsemmisítő kudarcnak tűnik is, feltéve, hogy minden egyes életkudarc a bölcsesség- és szellem-elérés műveltségének megteremtéséhez járult hozzá. Ne kövesd el azt a hibát, hogy összekevered a tudást, a műveltséget és a bölcsességet. Ezek az életben összefüggnek, azonban nagyon is különböző szellemértékeket képviselnek; a bölcsesség mindig uralja a tudást és mindig megdicsőíti a műveltséget.

5. AZ ESZMÉNYKÉP VALLÁSA

¹ Azt mondtatok nekem, hogy a Mesteretek úgy tekint a tiszta emberi vallásra, mint az egyénnek a szellemi valóságokkal kapcsolatos tapasztalására. Én úgy tekintettem a vallást, mint az ember azon élményét, melyben olyasmire válaszol, amit az egész emberiség előtt tiszteletré és áhítatra méltónak vesz. Ebben az értelemben a vallás azon legfelsőbb áhítatunkat jelképezi, mely arra irányul, ami a valóság eszményképeiről általunk alkotott legmagasabb rendű fogalmainkat és a szellemi fejlődés örök lehetőségeiről az elménk által felfogható legnagyobb terjedelmet képviseli.

² Az emberek a valláshoz törzsi, nemzeti vagy faji értelemben azért viszonyulnak, mert a csoportjukon kívüliekre úgy tekintenek, mint nem tisztán emberi lényegűekre. Mi mindig úgy tekintünk a vallási hűségünk tárgyára, mint amely minden ember tiszteleteré méltó. A vallás sohasem lehet tisztán értelmi hit vagy bölcseleti magyarázat kérdése; a vallás mindig és örökre az élethelyzetekre való egyik válaszadási mód; egyfajta viselkedés. A vallás magába foglal gondolkodást, érzést, és valamely olyan valóság irányában való tiszteletteljes cselekvést, melyet az általános tiszteletré méltónak tekintünk.

³ Ha valami a tapasztalásokban vallássá vált, akkor magától értetődő, hogy már ama vallás tevékeny örömhírhözójává lettetek, lévén, hogy a vallások legfelsőbb fogalmát méltónak tartjátok az egész emberiség, minden világegyetemi értelem imádatára. Ha a vallásoknak nem előrevivő és hitterjesztő örömhírhözói vagytok, akkor álltjátok magatokat annyiban, hogy amit vallásnak hívtok az csak hagyományos hiedelem vagy pusztán értelmi bölcseleti rendszer. Ha a vallások szellemi tapasztalás, akkor az imádatotok tárgyát az összes szellemivé lényegített fogalmatok egyetemes szellemvalósága és eszményképe kell,

hogy alkossa. A félelmen, érzelmen, hagyományon és bölcseleten alapuló minden vallást én értelmi vallásnak nevezek, míg azokat, amelyek igaz szellemtapasztaláson alapulnak, igaz vallásoknak nevezném. A vallási áhítat tárgya lehet anyagi vagy szellemi, igaz vagy hamis, valós vagy nem valós, emberi vagy isteni. A vallások ezért lehetnek jók vagy rosszak.

⁴ Az erkölcsiség és a vallás nem szükségképpen ugyanaz. Az erkölcsök rendszere az imádat tárgyának megragadása révén vallássá válhat. Egy vallás a hűséghez és a legfelsőbb odaadáshoz való általános vonzerejének elvesztése révén bölcseleti rendszerré vagy erkölcsi törvénykönyvvé alakulhat. Ez a dolog, lény, létállapot vagy létezési rend, illetőleg a fejlődés lehetősége, mely a vallási hűség legfelsőbb eszményképét alkotja és amely az imádatot gyakorló vallási áhítatának befogadója, az Isten. Függetlenül a szellemvalóság ezen eszményképeire alkalmazott megjelöléstől, ez az Isten.

⁵ Egy igaz vallás társadalmi jellegzetességei abból a tényből fakadnak, hogy az mindegyre az egyén átalakítására és a világ átformálására törekszik. A vallással együtt jár olyan felfedezetlen eszményképek létezése, melyek a polgárosultság legérettebb intézményeinek akár a legmagasabb rendű társadalmi szokásaiban megtestesülő erkölcs-tan és erkölcsiség ismert alapelveit is messze meghaladják. A vallás még fel nem fedezett eszményképeket, fel nem tárt valóságokat, emberfeletti értékeket, isteni bölcsességet és igaz szellemteljesítményt akar elérni. Az igaz vallás mind ezt meg is teszi; semmilyen más hit nem méltó e megnevezésre. Nem lehet valódi szellemi vallások úgy, hogy nincs legfelsőbb és fenséges eszményképek egy örökkévaló Istenről. Az ezen Isten nélküli vallás az ember találmánya, élettelen értelmi hiedelmek és értelmetlen érzelmi szertartások emberi intézménye. Egy vallás az odaadás tárgyául követelhet nagyszerű eszményképet. De a valószerűtlenség ilyen eszményképei nem elérhetők; az ilyen felfogás kétséges. Az ember által elérhető eszményképek csakis az örökkévaló Isten szellemi tényében meglévő végtelen értékek isteni valóságai lehetnek.

⁶ Az Isten szó, az Istenre vonatkozó *eszme*, szemben az Istennel kapcsolatos *eszményképpel*, bármely vallás részévé válhat, függetlenül attól, hogy az a vallás milyen gyerekes és hamis. És az Istenre vonatkozó ezen eszme bármilyen-né lehet, amilyennek az azt alkalmazók éppen teszik. Az alsóbbrendű vallások úgy alakítják az Istenre vonatkozó eszméiket, hogy azok megfeleljenek az emberi szív természetes állapotának; a felsőbbrendű vallások megkövetelik, hogy az emberi szív változzon meg annak érdekében, hogy megfeleljen az igaz vallás eszményképeinek.

⁷ ¶ Jézus vallása meghaladja az istenimádati eszmére vonatkozó minden korábbi felfogásunkat annyiban, hogy ő nem csak úgy mutatja be az Atyját, mint a végtelen valóság eszményképét, hanem határozottan kijelenti, hogy az értékek ezen isteni forrása és a világegyetem örökkévaló közép-pontja igazán és személyesen is elérhető minden halandó

teremtény számára, aki úgy dönt, hogy belép a mennyországba a földön, s ezáltal igazolja az Istenhez fűződő fiúi viszonyának és az emberhez fűződő testvéri viszonyának az elfogadását. Azt állítom, hogy ez a világ által valaha ismert legmagasabb rendű vallásfelfogás, és kijelentem, hogy soha nem létezhet ennél magasabb rendű, lévén, hogy ez az evangélium magába foglalja a valóságok végtelenségét, az értékek isteniségét és az egyetemes teljesítmények örökkévalóságát. Az ilyen fogalom alkotja a legfelsőbb és a végleges eszményelvűségének megtapasztalását.

⁸ A Mesteretek e vallásának nem csak a tökéletes eszményképei keltették fel a kíváncsiságomat, hanem nagyon is indítatva érzem magam annak megvallására, hogy hiszek az ő azon kijelentésében, hogy a szellemvalóságok ezen eszményképei elérhetők; hogy ti és én belevághatunk ebbe a hosszú és örökkévaló kalandba az ő azon bizonyosságával, hogy végül bizonyosan megérkezünk a Paradicsom kapuihoz. Testvéreim, én hívó vagyok, én már belevágtam; úton vagyok veletek ebben az örökké tartó vállalkozásban. A Mester azt mondja, hogy az Atyától jött, és hogy mutatja nekünk az utat. Teljesen meg vagyok győződve arról, hogy igazat beszél. Végképp meggyőződtem arról, hogy az örökkévaló és Egyetemes Atyán kívül nincsenek elérhető valóság-eszményképek vagy tökéletesség-értékek.

⁹ Én ezért nem csak a létező dolgok Istenét jöttem imádni, hanem a minden eljövendő létező dolog lehetőségének Istenét is. Ezért a legfelsőbb eszményképre irányuló áhítatotoknak, amennyiben az az eszménykép valós, a dolgok és lények múltbeli, jelenlegi és jövőbeli világegyetemének ezen Istenére kell irányulnia. És nincs más Isten, mert sehogy sem lehet bármilyen más Isten. Minden más isten a képzelet szülötte, a halandói elme káprázata, a hamis észtan torzítása és azok önáltató bálványai, akik megteremtik. Igen, lehet vallásod ezen Isten nélkül is, de az nem jelent semmit. És ha arra törekszel, hogy az Isten szóval felváltsd az élő Isten ezen eszményképeének valóságát, akkor csak áltattad magadat azáltal, hogy egy eszmét tettél egy eszménykép, egy isteni valóság helyébe. Az ilyen hiedelmek pusztán a sóvár képzelgés vallásai.

¹⁰ Jézus tanításaiban a legjobb képet alkothatom a vallásról. Ez az evangélium képessé tesz bennünket arra, hogy keressük az igaz Istent és meg is találjuk. De vajon hajlandók vagyunk-e megfizetni a mennyországba való eme belépés árát? Hajlandók vagyunk-e újjászülni? Újjá alakí-

tottá lenni? Hajlandók vagyunk-e alávetni magunkat a sajátlényeg leépítése és a lélek helyreállítása e szörnyűséges és megpróbáltatást jelentő folyamatának? Nem megmondta a Mester: „Aki meg akarja menteni az életét, annak el kell veszítenie azt. Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békét hozzak, hanem hogy lelki küzdelmet”? Igaz, miután megfizetjük az árát annak, hogy magunkat az Atya akaratának szenteltük, nagy békét tapasztalunk meg, feltéve, hogy továbbmegyünk az annak szentelt élet eme szellemi ösvényein.

¹¹ Most már igazán elhagyjuk a létezés ismert rendjének csábításait, miközben fenntartás nélkül ama csábítások felkutatásának szenteljük magunkat, melyek az isteni valóság felsőbb eszményalapúságának szellemvilágaiban való kalandra irányuló jövőbeli élet létezésének ismeretlen és felfedezetlen rendjében rejlenek. És azon jelentéstartalmú jelképeket keressük, melyekkel közvetíthetjük embertársainknak a jézusi vallás eszményelvű valóságának eme fogalmait, és szüntelenül imádkozunk azért a napért, amikor az egész emberiséget felvillanyozza e legfelsőbb igazság közösségi látomása. Most a szívünkben élő összpontosított kép az Atyáról az, hogy az Isten szellem; és ahogy a társainknak közvetítjük, az, hogy az Isten szeretet.

¹² Jézus vallása megköveteli az élő és szellemi tapasztalást. Más vallások fennállhatnak hagyományokon alapuló hiedelmekben, érzelmi érzésekben, bölcséleti tudatban és mindezekben együtt is, ám a Mester tanítása megköveteli a valódi szellemfejlődés szintjeinek elérését.

¹³ Az Istenhez hasonlóvá válásra irányuló indíttatások tudatosulása nem igaz vallás. Az érzelmi alapú istenimádat érzései nem minősülnek igazi vallásnak. A sajátlényeg feladására és az Isten szolgálatára irányuló meggyőződésbeli tudás nem igaz vallás. Az azon érvelésben rejlő bölcsesség, miszerint ez a vallás mind közül a legjobb, személyes és szellemi tapasztalásként nem vallás. Az igaz vallás kapcsolatba hozható a beteljesüléssel és a fejlődés valóságával, és annak valóságával és eszményi lényegével, amelyet őszinte hittel elfogadnak. És mindennek az Igazság Szellemének kinyilatkoztatása révén kell a számunkra személyessé válnia.

¹⁴ ¶ És ezzel fejeződtek be a görög bölcselő értekezései, aki a fajtájának egyik legnagyobbika volt, és aki Jézus evangéliumának híve lett.